

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Екологічна економіка»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність: 101 «Екологія»

Освітньо-професійна програма «Екологія»

Рік навчання: 4, семестр: 7

Форма навчання: денна

Кількість кредитів ЄКТС: 4

Мова викладання: українська

Лектор курсу

Ільків Лілія Анатоліївна, кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Сторінка курсу в eLearn

e-mail: ilkiv_lilia@nubip.edu.ua, ilkivlilia@ukr.net

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс «*Екологічна економіка*» є вибіркоким компонентом за спеціальністю (блок 1) спеціальної (фахової) підготовки освітньо-професійної програми «Екологія» для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 101 «Екологія», що закладає універсальні знання і навички з використання концептуальних екологічних закономірностей у професійній діяльності щодо екологічної економіки на різних рівнях прийняття рішень; вміння вибирати оптимальну, з позицій еколога-економічного збалансування, стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов; володіння основами виконання екологічних досліджень та еколога-експертної оцінки вартісного виміру антропогенного впливу на довкілля.

Метою курсу є формування у майбутніх фахівців сучасного еколога-економічного мислення та системи спеціальних знань у сфері екологічної економіки, розуміння концептуальних основ екологічно обґрунтованих пріоритетів соціально-економічного розвитку суспільства і пошук найбільш ефективних шляхів досягнення цілей.

Завданнями вивчення дисципліни є якісна підготовка студентів та надбання ними знань і вмінь з питань сутності понять та категорій екологічної економіки; дослідження економічних збитків від антропогенного впливу на довкілля, їх видів, етапів і методів визначення; розрахунок розмірів шкоди, зумовленої забрудненням та засміченням земельних ресурсів; розмірів відшкодування збитків від забруднення водних ресурсів; розвитку концепції еколога-економічного сталого розвитку; поняття та оцінки рівня екологізації економіки; механізмів екологізації економіки; екологізації попиту, пропозиції; екологізації людей і відтворення мотивів екологізації; економічного механізму регулювання раціонального природокористування; екологічного підприємництва та екологічної модернізації економіки; економічної ефективності здійснення природоохоронних заходів.

Інтегральна компетентність (ІК):

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, які характеризуються комплексністю

та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК1. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН11. Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище.

ПРН15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оці- нюван -ня
VII семестр				
Модуль 1. Наукові основи екологічної економіки та економічна оцінка природних ресурсів				
Тема 1. Екологічна економіка як особлива галузь знань	1/2	Знати економічну сутність дисципліни, предмет, об'єкт, методи дослідження, завдання. Вміти визначити день екологічного боргу та особистий екологічний слід. Аналізувати необхідність своїх потреб і природних можливостей їх задоволення.	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією	20
Тема 2. Теорія економічних збитків від антропогенного впливу надовкілля	2/4	Знати класифікацію порушень довкілля, суть економічних збитків, їх види та етапи визначення, вміти визначити еколого-економічні збитки, аналізувати можливості зменшення збитків.		10
Тема 3. Економічна оцінка природних ресурсів	2/4	Знати термінологічні значення понять, вміти визначити розмір рентної плати за спеціальне користування водними ресурсами, аналізувати можливі шляхи стимулювання раціонального використання природних ресурсів		20
Тема 4. Концепція еколого-економічного сталого розвитку	2/4	Знати основні поняття, цілі та принципи сталого розвитку, дослідити основні проблеми сталого розвитку в Україні та світі, вміти визначити розмір шкоди від забруднення земельних ресурсів, аналізувати можливі шляхи зменшення такої шкоди		20
<i>Тест до модуля 1</i>				30
<i>Разом за модулем 1</i>		<i>7/14</i>		100
Модуль 2. Екологізація економіки та економічний механізм раціонального				

природокористування			
Тема 5. Поняття та оцінка рівня екологізації економіки	2/4	Знати поняття, зміст, цілі та завдання екологізації, дослідити відмінність екологізації від природозахисних заходів, функції та принципи екологізації, вміти здійснювати оцінку рівня екологізації, аналізувати механізми екологізації виробництва	Написання тестів Розв'язок задач Доповідь з презентацією
Тема 6. Механізми екологізації економіки	2/4	Знати основні принципи розробки економічного механізму, основні елементи та їх сутність, дослідити досвід зарубіжних країн у запровадженні окремих інструментів економічного механізму	
Тема 7. Екологічне підприємництво та екологічна модернізація економіки	2/4	Знати головні риси та види екологічного підприємництва, дослідити сутність, імперативи та принципи екологічної модернізації, її типи і моделі, вміти визначати передумови і завдання екологічної модернізації.	
Тема 8. Економічна ефективність здійснення природоохоронних заходів	2/4	Знати суть та результати природоохоронних заходів, дослідити економічну ефективність природоохоронної діяльності, а також її інформаційне забезпечення	
<i>Тест до модуля 2</i>			30
<i>Разом за модулем 2</i>	8/16		100
Всього за семестр			70
Підсумкова атестація (екзамен)			30
Всього за курс			100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедайлнів та перекладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладачів, які забезпечують курс за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових контрольних робіт та екзаменів заборонені. Користування мобільними пристроями допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела.
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування), що підтверджується документально, навчання може відбуватись індивідуально в дистанційному режимі (у формі онлайн за погодженням із деканом факультету і лектора курсу).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бондар О.І., Галушкіна Т.П., Унгурян П.Я. «Зелена» економіка як підґрунтя екологізації місцевого розвитку: монографія. За заг. ред. д.б.н., проф. О.І. Бондаря. Херсон: Олді-Плюс, 2018. 238 с.
2. Екологічна безпека та економіка : монографія. М.І. Сокур, В.М. Шмандій, Є.К. Бабець, В.С. Білецький, І.Є. Мельнікова, О.В. Харламова, Л.С. Шелудченко. Кременчук, ПП Щербатих О.В., 2020. 240 с.
3. Економіка довкілля і природних ресурсів: монографія. Тернопіль : Астон, 2016. 392 с.
4. Економіка природокористування: навчальний посібник. Рогач С.М., Ільків Л.А., Гуцул Т.А. К.: Компрінт, 2017. 344 с.
5. Ільків Л.А. Відчужені землі в Україні: еколого-економічні аспекти використання. Актуальні питання економіки в забезпеченні цілей сталого розвитку: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 65- річчю кафедри економіки підприємства ім. проф. І.Н. Романенка (м. Київ, 4 жовтня 2019 року). НУБіП України. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u294/zbirnik_materialiv_konferenciyi_dokument_microsoft_word_1_4.pdf
6. Ільків Л.А. Вплив воєнних дій на земельні ресурси України. Збірник матеріалів XXX Міжнародна науково-практична конференція «Modernity and current problems of society regarding the development of science», 31 липня – 02 серпня 2023 р., Грац, Австрія. С. 33-37. URL: <https://eu-conf.com/ua/events/modernity-and-current-problems-of-society-regarding-the-development-of-science/>
7. Ільків Л.А. До питання органічного соєвиробництва. Збірник матеріалів Міжнар. наук. практ. конф. "Сучасні виклики та актуальні проблеми економіки, фінансів, обліку і права" Центр фінансово-екон. наук. досліджень. URL: <http://www.economics.in.ua/2022/10/29-2022.html>
8. Ільків Л.А., Бобровська К. Використання відходів сільського господарства для виробництва енергії: можливості та перспективи. Збірник матеріалів International scientific-practical conference “Actual problems of economics, accounting, management and law”: conference proceedings (Bratislava, Slovakia, August 22, 2023). С. 18-21. URL: <http://www.economics.in.ua/2023/08/22-2023.html>
9. Ільків Л.А., Ільїна А.А. Еколого-економічні аспекти використання водно-болотних угідь Джарилгацької затоки. Colloquium-journal. №35 (122). 2021. С.12-14.
10. Мельник Л.Г. Екологічна економіка: підручник. 3-тє вид., випр. і допов. Суми: Університетська книга, 2018. 367 с
11. Омельчук О. Природа та війна: як військове вторгнення Росії впливає на довкілля України. Екодія. 2022. URL: https://ecoaction.org.ua/pryroda-tavijna.html?gclid=Cj0KCQjwpPKiBhDvARIsACngzAiyqeO2crk_2YUieRHa4DaAV4tHqIwbMFQFmdrKtSrQIYkoZt_BVsaAmU6EA Lw_wcB
12. Перга Т. Ю. Екологічні наслідки війни Росії проти України. Інститут всесвітньої історії Національної академії наук. 2023. URL: <https://ivinas.gov.ua/viina-rf-proty-ukrainy/ekolohichni-naslidky-viiny-rosii-proty-ukrainy.html>